

Poznań, dnia 31 stycznia 2020 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
KN-I.4131.1.22.2020.8

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

orzekam

nieważność pkt 1 lit. a, b i c, pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3 lit. a załącznika do uchwały nr XIII/108/2019 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Gmina Skoki - ze względu na istotne naruszenie prawa.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr XIII/108/2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku Rada Miejska Gminy Skoki ustaliła stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie gminy Skoki.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu dnia 3 stycznia 2020 roku.

Uchwałę podjęto na podstawie przepisu art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) – zwanej dalej „u.s.g” w zw. z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm.) – zwanej dalej „u.d.p.”

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem uchwały, stwierdził co następuje:

Zgodnie z zasadą wyrażoną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Poprzez działanie na podstawie i w granicach prawa w zakresie podejmowania uchwał przez organy jednostek samorządu terytorialnego rozumieć należy działanie zgodne z przepisami regulującymi podstawy prawne podejmowania uchwał; przepisami prawa ustrojowego; przepisami prawa materialnego oraz zgodne z przepisami regulującymi procedurę podejmowania

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 661-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

uchwał (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 21 stycznia 2009 roku, III SA/Łd 564/08; wyrok NSA OZ. we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 1999 roku, II SA/Wr 364/98, CBOSA).

W myśl art. 40 ust. 3 u.d.p. za zajęcie pasa drogowego pobierana jest opłata. Przepis ten wprowadza obowiązek pobierania opłaty za zajęcie pasa drogowego, co oznacza, że opłata ta musi zostać najpierw ustalona. Zasady obliczania opłat za zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym, umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam oraz zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż powyższe wymienione określa art. 40 ust. 5-6c u.d.p. Jednocześnie przepis art. 40 ust. 8 u.d.p. ustala maksymalne wysokości stawek opłat, o których mowa w ust. 5 - 6, ustalanych w drodze uchwały przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Stosownie do art. 40 ust. 8 u.d.p. organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł.

Jednocześnie w myśl art. 40 ust. 9 u.d.p. „przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 7 i 8, uwzględnia się:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) rodzaj elementu zajętego pasa drogowego;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym.”

W ocenie organu nadzoru z przywołanej normy wynika, że kryteria, które winny zostać uwzględnione przez organ stanowiący przy podejmowaniu uchwały w przedmiocie wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego zostały wymienione w sposób wyczerpujący. Różnicowanie wysokości tych stawek jest zatem możliwe, ale wyłącznie przy zastosowaniu kryteriów zawartych w cytowanym przepisie. Wykładnia językowa art. 40 ust. 9 u.d.p. jednoznacznie wskazuje, że organ uchwałodawczy rady gminy w ramach działań, o których mowa w art. 94 Konstytucji RP nie może przekroczyć granicy ustawowego upoważnienia do ustalania stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego poprzez poszerzanie katalogu przesłanek wskazanych w tym przepisie (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 14 sierpnia 2018 roku, III SA/Po 398/18, CBOSA). Przywołany przepis odwołuje się zatem jedynie do rodzaju urządzenia lub rodzaju zajęcia. Z jego treści nie

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 661-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

wynika zatem możliwość zastosowania kryterium przedmiotowego (rodzaju nawierzchni pasa drogowego, rodzaju nawierzchni jezdni) czy też sposobu zagospodarowania danego obszaru (zabudowany – niezabudowany). W orzecznictwie podkreśla się, że taka interpretacja byłaby niedopuszczalna w świetle zasady równego traktowania podmiotów i wiążącym się z tą zasadą zakazem dyskryminacji wynikającym z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP (por. wyrok NSA z 13 września 2016 r., sygn. akt II GSK 649/15, CBOSA).

W konsekwencji uznać należy, iż zróżnicowanie przez Radę Miejską Gminy Skoki wysokości stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym (pkt 1 lit a, b i c załącznika do uchwały nr XIII/108/2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku) w zależności od rodzaju nawierzchni jezdni (twardej czy gruntowej) lub pozostałych elementów pasa drogowego (utwardzonych czy nieutwardzonych) stanowi istotne naruszenie przywołanej normy prawnej. Analogicznie ocenić należy uzależnienie wysokości opłaty za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury lub obiektów budowlanych od sposobu zagospodarowania danego terenu - obszaru zabudowanego lub niezabudowanego (pkt 2 lit a i b, pkt 3 lit a załącznika do uchwały nr XIII/108/2019 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 19 grudnia 2019 roku). Tym bardziej, że w orzecznictwie wskazuje się, iż ustalenie kryterium obszaru zabudowanego i niezabudowanego przy ustalaniu stawek opłat za zajęcie pasa drogowego jest istotnym naruszeniem prawa, bowiem użycie tych kryteriów wykracza poza granice władztwa prawodawczego gminy (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19 czerwca 2018 roku, III SA/Po 273/18, CBOSA).

Mając na uwadze powyższe niniejsze rozstrzygnięcie jest w pełni uzasadnione.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego

Wojewoda Wielkopolski

(-) Łukasz Mikołajczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 661-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117